

Ποιοι είναι ευάλωτοι στις εξαρτήσεις

Λίγο μετά τον θάνατο της 27χρονης βρετανίδας τραγουδίστριας Εϊμι Γουάινχαουζ, τα ραδιόφωνα σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης αντηχούσαν το «Rehab», το τραγούδι που μιλάει για την άρνησή της να κάνει αποτοξίνωση από τα ναρκωτικά.

Η επίσημη αιτία του θανάτου της δεν αναμένεται να ανακοινωθεί πριν από τον Οκτώβριο διότι εκκρεμούν οι τοξικολογικές αναλύσεις, όμως η εξάρτησή της από τα ναρκωτικά και το αλκοόλ πιστεύεται πως έπαιξε ρόλο. Η χρήση παράνομων ουσιών είναι πολύ συνηθισμένη, γράφει η εφημερίδα «Νιου Γιόρκ Τάιμς». Σύμφωνα με μία παναμερικανική μελέτη του 2008, το 46% των Αμερικανών έχουν δοκιμάσει μία παράνομη ουσία κάποια στιγμή στη ζωή τους, αλλά το ποσοστό όσων συνεχίζουν τη χρήση είναι 8%. Αυτό υποδηλώνει πως οι περισσότεροι απ' όσους πειραματίζονται με τα ναρκωτικά δεν αναπτύσσουν εξάρτηση σε αυτά. Ποιοι είναι, συνεπώς, αυτοί που κινδυνεύουν;

Ψυχικές νόσοι

Οι γιατροί γνωρίζουν καιρό τώρα πως οι πάσχοντες από ορισμένα ψυχιατρικά νοσήματα – μεταξύ αυτών διαταραχές της ψυχικής διάθεσης, του άγχους και της προσωπικότητας – διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο εθισμού. Σύμφωνα με επιδημιολογική μελέτη του Εθνικού Ιδρύματος Ψυχικής Υγείας (NIMH) των ΗΠΑ, οι ψυχικώς πάσχοντες έχουν σχεδόν τριπλάσιες πιθανότητες να εκδηλώσουν και μια διαταραχή εθισμού σε σύγκριση με τους μη πάσχοντες.

Αντίστοιχα, το 60% όσων πάσχουν από εθισμό σε μια ουσία έχουν και κάποιο ψυχικό νόσημα. Ωστόσο, παραμένει ασαφές εάν ο εθισμός προδιαθέτει στην εκδήλωση ψυχικού νοσήματος ή το αντίστροφο.

Οι επιστήμονες γνωρίζουν επίσης πως μια ψυχική νόσος δεν αυξάνει μόνον το κίνδυνο διακοπτόμενης χρήσης ουσιών, αλλά και τον κίνδυνο άμεσης εξάρτησης και εθισμού. Ως φαίνεται, σε πολλές περιπτώσεις οι παράνομες ουσίες χρησιμοποιούνται ως «αυτοθεραπεία»: οι ασθενείς τις χρησιμοποιούν για να «θεραπεύσουν» τη δυστυχία τους.

Υπάρχουν κλινικά και επιδημιολογικά στοιχεία που ενισχύουν αυτή την άποψη. Το αλκοόλ και τα ναρκωτικά επηρεάζουν την ψυχική διάθεση και τη συμπεριφορά ενεργοποιώντας τα ίδια κυκλώματα στον εγκέφαλο που διαταράσσουν οι σοβαρές ψυχικές παθήσεις. Δεν προκαλεί συνεπώς έκπληξη το γεγονός πως οι ασθενείς με σοβαρή κατάθλιψη ή αγχώδη διαταραχή συχνά στρέφονται στο αλκοόλ και σε άλλες καταπραϊντικές ουσίες. Οι ουσίες αυτές όμως δεν έχουν αντικαταθλιπτικές ιδιότητες και απλώς επιδεινώνουν το υποκείμενο πρόβλημα, οδηγώντας σε έναν φαύλο κύκλο κατάθλιψης και εθισμού.

Ορισμένες διαταραχές της προσωπικότητας επίσης αυξάνουν τις πιθανότητες χρήσης ουσιών και αλκοόλ. Οι πάσχοντες από ναρκισσισμό συχνά έλκονται από τα διεγερτικά, όπως η κοκαΐνη, τα οποία τους παρέχουν μια ψευδή αίσθηση ισχύος και αυτοπεποίθησης. Αντίστοιχα, τα άτομα με οριακή (μεταιχμιακή) διαταραχή προσωπικότητας, τα οποία παλεύουν να ελέγξουν τις παρορμήσεις και τον θυμό τους, συχνά καταφεύγουν στα ναρκωτικά και στο αλκοόλ.

Εγκεφαλική διαταραχή

Νεώτερα στοιχεία υποδηλώνουν ότι η χρήση ουσιών μπορεί να αποτελεί αναπτυξιακή εγκεφαλική διαταραχή και ότι στα άτομα που αναπτύσσουν εθισμούς ο εγκέφαλος

λειτουργεί με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι στους υπόλοιπους ανθρώπους.

Η δρ Νόρα Βόλκοφ, διευθύντρια του Εθνικού Ιδρύματος Χρήσης Ναρκωτικών (NI-DA) των ΗΠΑ, ανακάλυψε σε μελέτες με απεικονίσεις του εγκεφάλου πως οι εθισμένοι σε ουσίες, όπως η κοκαΐνη, η ηρωίνη και το αλκοόλ, διαθέτουν λιγότερους υποδοχείς ντοπαμίνης στα εγκεφαλικά κέντρα της επιβράβευσης απ' ό,τι οι μη εθισμένοι. Η ντοπαμίνη είναι μια ουσία που παίζει ζωτικό ρόλο στην ανάπτυξη των αισθημάτων ευχαρίστησης και επιθυμίας.

Όταν η δρ Βόλκοφ συνέκρινε τις αντιδράσεις σε ένα ερέθισμα μιας ομάδας εθισμένων με τις αντιδράσεις υγιών εθελοντών, διαπίστωσε πως οι υγιείς με υψηλά επίπεδα των υποδοχέων D2 (είναι ένα υποτύπος των υποδοχέων ντοπαμίνης) βρήκαν το ερέθισμα απωθητικό. Αντιθέτως, οι εθισμένοι με χαμηλά επίπεδα των D2 το βρήκαν ευχάριστο. Το εύρημα αυτό και άλλα αντίστοιχα υποδηλώνουν πως οι εθισμένοι μπορεί να έχουν ελαττωματικό σύστημα επιβράβευσης στον εγκέφαλό τους. Υπάρχουν κάποιες ενδιαφέρουσες ενδείξεις πως στους εθισμένους οι οποίοι αποτοξινώνονται αυξάνονται οι υποδοχείς D2.

Το περιβάλλον

Μελέτες όμως έχουν δείξει πως ακόμα και άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν διαταραχή στο κύκλωμα επιβράβευσης στον εγκέφαλο κινδυνεύουν να αναπτύξουν εθισμό στα ναρκωτικά και στο αλκοόλ εάν διαρκώς εκτίθενται σε αυτά.

Μελέτες της δρος Βόλκοφ έχουν δείξει πως πρωτεύοντα θηλαστικά δίχως προδιάθεση στον εθισμό μετατρέπονται σε μανιώδεις χρήστες κοκαΐνης όταν μειώνεται ο αριθμός των υποδοχέων D2 στον εγκέφαλό τους. Πώς μπορεί να συμβεί αυτή η μείωση; Ένας τρόπος είναι η συνεχής έκθεσή τους σε στρεσογόνες κοινωνικές συνθήκες, σύμφωνα με τις έρευνές της. Η μακροχρόνια χρήση ναρκωτικών συνήθως αρχίζει στην εφηβεία. Σε αυτούς που είναι ευάλωτοι η χρήση πρέπει άμεσα να αντιμετωπιστεί πριν εξελιχθεί σε εθισμό.

Είναι, συνεπώς, σαφές πως στο ερώτημα «ποιος εθίζεται και ποιος όχι», η απάντηση εξαρτάται από την πολύπλοκη αλληλεπίδραση των γονιδίων, του περιβάλλοντος και της ψυχολογίας. Και δυστυχώς, της τύχης...

Αξιόπιστο • Ειλικρινές • Αξιοπρεπές

Euro Funeral Services

Τηλ. 9759 9759

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

Εξυπηρετούμε όλο το Σύδνεϋ

- Αποκλειστικά για την Ελληνική Παροικία
- Πληρώστε την κηδεία με μηνιαίες δόσεις για δύο χρόνια.
- Προκαταβολική αγορά τάφου στο κοιμητήριο σε τωρινές τιμές **ξεπληρώνοντάς τον με δόσεις για δύο χρόνια.**

- Μνημείο τάφου - το ίδιο με δόσεις.
- Μετακομιδή σορού στην Ελλάδα, μπορεί επίσης να συμπεριληφθεί στο σχέδιό αποπληρωμής.
- Το σχέδιο πληρωμών διατίθεται επίσης για συνταξιούχους γήρατος.

14334

- Δωρεάν λεωφορεία από τις εκκλησίες για τα κοιμητήρια

Head Office and Chapel

890 Canterbury Rd.,
Roselands, 2196

•
10 Hassall Street
Parramatta, 2150